

Služba vlade za digitalno preobrazbo

Digitalizacija države

V gospodarstvu lahko že govorimo o posamičnih digitalnih šampionih

Mark Boris Andrijanič je minister brez resorja, pristojen za digitalno preobrazbo. Od aprila letos vodi Strateški svet za digitalizacijo pri Vladi RS. Slovenijo želi pripeljati med prvih pet najbolj digitaliziranih držav v Evropi. V intervjuju o tem, zakaj je Slovenija po indeksu digitalnega gospodarstva in družbe DESI med slabšimi v EU, kako vidi javno upravo leta 2030 in zakaj nam je lahko Estonija za vzgled.

Katarina Pernat

Kje so na področju digitalizacije v Sloveniji potrebni največji premiki? Kako se jih boste lotili?

Slovenija na področju digitalizacije potrebuje celovite in strateške premike, saj na žalost na tem področju zaostajamo za drugimi tako evropskimi državami kot svetovnimi velesilami. Prvi paket ukrepov Strateškega sveta za digitalizacijo predstavlja prve pomembne korake k zmanjševanju razvojnega zaostanka. Najodločnejši premiki pa bodo zagotovo nujni na področju digitalnega opismenjevanja naše družbe, kajti le z dovoljšnjo

digitalno pismenostjo bomo lahko pričeli s široko, vsesplošno uporabo digitalnih vsebin in storitev.

Kaj je možno narediti na področju digitalizacije v Sloveniji v gospodarstvu oziroma kako je možno izboljšati konkurenčnost s pomočjo digitalizacije?

Koristi uspešno izpeljane digitalizacije je mnogo in se kažejo na številnih ravneh. Digitalna preobrazba povečuje produktivnost podjetij, njihovo rast in optimizacijo delovnih procesov ter poslovanja, omogoča izdelavo najnovejših izdelkov z višjo dodano

Indeks digitalnega gospodarstva in družbe DESI (Digital Economy and Society Index) za Slovenijo za leto 2020

Najodločnejši premiki bodo zagotovo nujni na področju digitalnega opismenjevanja naše družbe.

Zadnja leta so nas prehiteli celo tiste države, ki so bile še pred 30 leti bistveno manj razvite od nas.

Služba Vlade za digitalno preobrazbo

Tiskano na papirju Vprint, 80 g, papirnice VPP/P/VIDEM KRŠIŠKO, d. d.

Med digitalno najbolj napredne države spadajo Estonija, Finska, Češka in Poljska.

Pohvalimo se lahko s strokovnjaki na področju robotike, kibernetike, varnosti in umetne inteligence, po drugi strani pa so splošne digitalne kompetence v povprečju slabo razvite.

vrednostjo. Podjetja, ki so v tem trenutku že ujela val digitalizacije in svoje poslovne procese ter produkte digitalizirajo, imajo veliko konkurenčno prednost pred tistimi, ki zaostajajo tako za evropskimi in tudi svetovnimi trgi. Vesel sem, da je v Sloveniji zavedanje o pomenu digitalizacije v gospodarstvu veliko in da lahko že govorimo o posamičnih digitalnih šampionih, ki so že ujeli ta pomemben val digitalizacije.

Kaj pa digitalizacija javne uprave? Kakšen izziv vam to predstavlja? Kakšni so načrti oziroma kako vidite digitalizirano javno upravo v letu 2030?

Na področju javne uprave se bomo v Službi Vlade RS za digitalno preobrazbo osredotočili na rešitve za poenostavitev javnih storitev, ki bodo poenostavile življenja državljanom in jim prihranile čas. Osebnost sem mnenja, da mora ta proces potekati v takšnem tempu, da uporabnikov ne bomo odvrnili od digitalnih storitev javne uprave. To pomeni, da bi sprva omogočili oboje – tako možnost za digitalne storitve kot možnost opravljanja storitev na analogni način. Smo pa si zadali ambiciozne cilje in rešitve, kot sta na primer informativni izračun otroških dodatkov in davčni trajnik, prav tako želimo digitalizirati celotni postopek pridobivanja gradbenega dovoljenja s pomočjo enotnega portala, ki bo omogočal oddajanje vlog in tudi aktivno spremljanje vseh faz obravnave vlog.

Evropska komisija od leta 2014 spremlja digitalni napredek držav članic s poročili o indeksu digitalnega gospodarstva in družbe DESI (Digital Economy and Society Index). V letu 2020 je Slovenija zasedla 16. mesto in se torej na področju digitalizacije med

državami članicami EU uvršča šele v drugo polovico. Kaj delamo oziroma smo do sedaj delali narobe?

Obžalujem, da Slovenija zaostaja za evropskim povprečjem. Medtem ko smo pri nas šele v fazi, ko skušamo nadoknaditi zaostanek, pa ZDA in Kitajska povečujeta svojo tehnološko prednost pred Evropo. Zadnja leta so nas prehiteli celo tiste države, ki so bile še pred 30 leti bistveno manj razvite od nas. Slovenija se nahaja pod povprečjem držav EU, ker nam je manjkalo ambicioznih reform in dobro načrtovanih strateških politik na tem področju. Pa vendar – ponašamo se s številnimi podjetji, ki so naredila tudi mednarodne preboje, imamo številne specialiste in strokovnjake na področju najnovejših informacijsko-komunikacijskih (IKT) vsebin tako doma kot v tujini.

V sklopu digitalne diplomacije bomo odprli svoje razvojno gospodarsko predstavništvo v Silicijevi dolini v ZDA.

Pohvalimo se lahko s strokovnjaki na področju robotike, kibernetike, varnosti in umetne inteligence. Po drugi strani pa so splošne digitalne kompetence v povprečju slabo razvite. Manjkajo nam primerni izobraževalni programi tako za najmlajše kot najstarejše, ki bi jih naučili digitalnih veščin, in ravno ta nesorazmernost je botrovala zaostanku

za evropskim povprečjem. V naši vladni službi za digitalno preobrazbo imamo načrt: s konkretnimi rešitvami oziroma ukrepi si prizadevamo Slovenijo popeljati med prvih pet digitalno najbolj naprednih evropskih držav do konca tega desetletja.

Katero državo bi na področju digitalizaciji lahko imeli za vzgled ter zakaj?

Med digitalno najbolj napredne države spadajo Estonija, Finska, Češka in Poljska. Vse te države so v zadnjih letih naredile enormne preskoke na področju digitalizacije.

Mark Boris Andrižanič je diplomiral z odliko na Pravni fakulteti v Ljubljani, na Univerzi v Oxfordu pa je pridobil naziv Master of Public Policy (MPP). Med leti 2016 in 2021 je bil zaposlen pri tehnološkemu podjetju Uber, kjer je bil direktor za korporativne zadeve v Srednji in Vzhodni Evropi. Pred tem je bil raziskovalec na Martensovem centru za evropske študije v Bruslju, kjer se je ukvarjal z evropskimi digitalnimi in ekonomskimi politikami. Še prej je svetoval vladi Sierre Leone na področju gospodarskih reform. V Sloveniji je soustanovil in vodil vrsto nevladnih organizacij za promocijo aktivnega državljanstva in podjetništva, vključno z Mrežo idej.

Estonija je bila še pred 30 leti med revnejšimi državami, danes pa ji zaradi odločitve o digitalnem preobratu lahko pripišemo največje uspehe na področju digitalizacije javne uprave in gospodarstva. Estonci so se lotili digitalizacije države strukturno in celovito. Učenci v osnovnih šolah se učijo računalniških spretnosti in programiranja, internetna pismenost med Estonci pa danes presega 90 %. Tako Estonija z visoko digitalno pismenostjo in široko uporabo digitalnih tehnologij tako v upravi kot zasebnih podjetjih velja za eno najnaprednejših držav na svetu.

Pravite, da je njihov pristop strukturiran. Kako pa se je vaša Služba Vlade za digitalno preobrazbo uspela povezati z drugimi ministrstvi in na katerih področjih ste si postavili prioritete?

Strateški svet za digitalizacijo je predstavil prvi sveženj 40 ukrepov s področij javne uprave in digitalne družbe, gospodarstva in podjetniškega okolja, zdravstva, izobraževanja, novih tehnologij in digitalne

diplomacije. Medresorsko dobro sodelujemo, tudi preostali ministri se zavedajo, kako pomembni sta digitalna preobrazba in sprememba miselnosti za uspešno premagovanje izzivov v 21. stoletju.

Med prioritete ukrepe je vladna služba uvrstila ukrepe, ki so z vidika državljanov najpomembnejši in najnujnejši ter jih je možno realizirati relativno hitro. Med njimi so vzpostavitev e-gradnje, e-osebna izkaznica in ukinitvev podaljševanja prometnega dovoljenja. V sklopu digitalne diplomacije bomo odprli svoje razvojno gospodarsko predstavništvo v Silicijevi dolini v ZDA. Na področju izobraževanja se osredotočamo na vseživljenjsko učenje digitalnih veščin in s tem premagovanje digitalne neenakosti. Naslednje leto uvajamo digitalni bon za pridobivanje e-veščin osnovnošolcev, srednješolcev in najstarejših. Prav tako je Strateški svet za digitalizacijo kot enega izmed pomembnih ukrepov v prvem paketu izpostavil ukrep samodejnega podnaslavljanja za gluhe in naglušne. Pilotni projekt razpoznavalnika govora že poteka, z njim pa želimo zagotoviti kar najširšo dostopnost televizijskih vsebin osebam z okvaro sluha.

Ali menite, da ima gospodarstvo na voljo dovolj znanja s področja digitalizacije, da lahko uspešno posodobi delovne procese? Ali imamo s tega področja v Sloveniji dovolj znanja oziroma ustrezno izobražen kader? Kaj pa javna uprava?

Digitalna aktivnost vsaj v javni upravi še ni prodrla v vse pore družbe, a v Službi Vlade za digitalno preobrazbo sedaj veliko naporov vlagamo v to, da izobrazimo prebivalce z digitalnimi veščinami, digitaliziramo javno upravo, postopke in storitve ter se prebijemo v sam evropski vrh. [gg](#)

Med prioritete ukrepe je vladna služba uvrstila vzpostavitev e-gradnje, e-osebne izkaznice in ukinitvev podaljševanja prometnega dovoljenja.

V sklopu digitalne diplomacije bomo odprli svoje razvojno gospodarsko predstavništvo v Silicijevi dolini v ZDA.

Naslednje leto uvajamo digitalni bon za pridobivanje e-veščin osnovnošolcev, srednješolcev in najstarejših.

